

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXII

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, March 8, 1985

Nr. 28

PREZ. REAGANAS PANAUDOJO PIRMAJĮ VETO

Vasario šešioliktoji Pacifiko krante 1985 metais

Los Angeles lietuvių nedidelėje (palyginus su Čikagos, Clevelando ir kt.) lietuvių kolonijoje šiemet (1985 m.) vasario 16-toji buvo atšvęsta „atgimimo ir pakilimo“ nuotaikoje. Tiesa, čia jau daug metų vasario 16-toji šiltingai švenčiama, bet šiemet šiekvienam brangi lietuvių šventė — čia (Los Angeles) praejo ypatingai skirtingai pakilimo nuotaikoje. Tai lūžė rekordinė Lietuvos laisvinimo darbui sudėtoji aukų suma (gerokai viršianti pernai metų rekordą) ir nepaprastas entuziazmas, susigrūdusios beveik iki netilpimo, parapijos salėje gausios publikos — minėjimo programai. Tokių pakilių išgyvenimų „prograi“ čia, Los Angeles, niekada nesame turėję, nei ir vasario 16-tos minėjimuose, kurie čia daromi jau mažiausiai 40 metų.

Šiek tiek smulkmenų apie šiemetinį vasario 16-tosios minėjimą, kuris įvyko 17 d., sekmadienį, lietuvių šv. Kazimiero parapijos salėje. Daug metų čia vasario 16-tosios minėjimui ALTO buvo užsakyta prie pat parapijos salės, vos „už kampo“ esanti Marshall High (gimnazijos) didžioji salė, kurią vieną tūkstantį metų vietą buvo užsakyti ir šiemet, bet trumpai prieš minėjimą Marshall High administracija ALTO pranešė, kad A. Mazeika pranešė, kad salė atsako, nes ji būsimi reikalinga jiems patiems. Susidūrė keblai padėtis, nes Marshall High salėn įsėda vasario 16 minėjimo programa susirinkdavo tarp šešių ir aštuonių šimtų žmonių, kurių skaičių sutalpinti parapijos salėje nėra įmanoma — tai viena. Antra, šiemet iš anksto buvo sutarta ir rengta didelio masto, meninė minėjimo dalis, kurios dalyviams parapijos salės scena taip pat permaža. Taigi — prieš daug darbų, prisidėjo dar nauji

salės rūpesčiai. Bet kitos išlaidos jau nebuvo — reikėjo tenkintis parapijos sale ir scena, nors visi rengėjai jauė, kad bus nepatogumų ir menininkams scenoje ir publikai salėje. Pažiūrėkime kaip viskas pasibaigė.

Pirmiausia — pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje: čia publika taip pat netilpo — daug kam teko pastovėti prie perpildytos bažnyčios durų. Iš parapijos mokyklos kiemo į pamaldos atvygavo organizacijų atstovai su vėliavomis, jų buvo devynios. Pamaldos, kaip ir kiekvieną sekmadienį, šv. Mišias atnaujo kebonas kun. dr. Alg. Olšauskas. Jis pasakė ir pamokslą. Solo giedėjo Janina Čekanauskienė — gen. konsulo Vyta. Čekanauskio žmona. Parapijos choras, mišios pabaigoje sugiedojo Lietuvos himną vasario 16-tosios minėjimo progai.

Kai vėliavų paradas po mišias grįžo iš bažnyčios į mokyklos kiemą — apatinė salė prisipildė pilnutėlė publikos prie scenos stalo ir kavos bei lengvų užkandžių bufeto. Buvo dar beveik valanda laiko, dėlto atsirado progą pasiprašyti mums ir pokalbians su draugais ir kaimynais, ypač čia atvykęs iš tolimųjų vietų, o jų buvo nemažai iš Los Angeles kaimyninių apskrčių, bet ir iš už Kalifornijos ribų. Akademija parapijos salėje turėjo prasidėti 12.30 val.; tai jau gana anksti, salėn pradėjo rinktis publika — nujausdama, kad vėliau atejus, gal negalės gauti sėdimos vietos, arba net iš viso neįeis. Aš pats į salę nuėjau labai anksti užimti sėdimą vietą mano žmonai — kai ji atels iš bažnyčios, nes kitais būtais su mudviem atsitike, kaip aname anekdote iš amerikinio gyvenimo: „noriu gauti du bilietus į juos renginį“ — skambina suinteresuotas ir bilietų agentūra. „Gai-

la — visi bilietai jau išparduoti, beliko tik stovimos vietos“ — atsako mandagi kasininkė. „Na — tai rezervuokite man dvi stovimas vietas“ — paprašo suinteresuotasis. Tik, tik tap neatsitiko man pačiam šį kartą — vasario 16-tosios progai.

(Nukena į 4-tą psl.)

ORTEGA LENGVAI įkino...

CHICAGO, Ill. — Iš Nicaraguos sugrįžęs kardinolas Bernardin pasakojo laikraščininkams, kad pietų Amerikos gyventojai jo klausia, kodėl amerikiečiai veržiasi į Pietų Amerikos valstybes. Jis turėjo progos pasikalbėti su Nicaraguos prezidentu Daniel Ortega. Ir tas jo klausia, kuriais sumetimais amė rikiečiai veržiasi į Centro Amerikos valstybes. Kardinolas jį klausėsi, bet nežinojo, ką jam atsakyti.

Amerikiečiai nesiveržė į Grenadą, bet tiek įtikino, kad Kubos kariai ir specialiai paruošti agentai Grenadoje turi didelių ginklų sandėlius, kad kasdien į Kubos pakraščius iškeliami kariniai pasirūšę kubiečiai, tai prezidentas pasiuntė marinius, kurie suėmė kubiečius ir rusus, norėjusius Grenados gyventojams pimesti kamunistų sistemą. Jie jau susidūrė Grenados premjerą ir 3 ministrus. Tik amerikiečiai juos išlaisvino ir išplaukė.

REAGANAS APGAILESTAUJA N. ZELANDIJOS BUKLES

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas pareiškė, kad jis apgailestauja dėl dabar susijusios buklės tarp Naujosios Zelandijos ir JAV. Prezidentas pageidauja, kad Naujoji Zelandija atstatytų buvusius santykius ir glaudžiai bendradarbiautų su JAV.

Dabar santykiai visai nutraukti. JAV žvalgybos ir tarptautinės žinios visai išjungtos iš Naujosios Zelandijos. JAV anksčiau nepaaiškindavo Naująją Zelandiją, ar į jos vandenis įplaukiantieji JAV laivai varomi atomo energija ir ar laivuose yra atominio bombų, o dabar premjeras to reikalauja.

Kai N. Zelandija pareikalavo, kad pasakytų, o kai JAV nepasakė, tai premjeras uždraudė JAV laivams įplaukti į Naujosios Zelandijos vandenį ir uostus. Pasirašytoje ANZUS gynybos sutartyje nebuvo reikalaujama, kad JAV praneštų, ka ji savo laivuose veža. Dabar JAV laivai įplaukia į Australijos ir aplinkinių salų uostus, bet aplenkia Naująją Zelandiją.

E. Camarena Salazar gimė Meksikoje. Jis tapo JAV piliečiu 1974 metais. Vėles, turėjo tris vaikus, 1980 metais buvo paskirtas į Guadalaچارę sektį narkotikų parvlaivėjimą.

Pietų Libane Izraelio kariavai sustabdo kiekvieną auto. mobilų Tyre srityje ir tikrina, ar kartais neveža sprogstamos medžiagos.

Prezidentas Reaganas uždėjo veto įstatymo projektui, leidžiančiam paskolas fermeriams.

Meksikoj rastas JAV kovos prieš narkotikus atstovo E. Camarena lavonas

KARTU SU JUO RASTAS JĮ LYDEJUSIO MEKSIKIEČIO LAKONO ZAVALA AVELAR LAVONAS

MEKSIKA, sostinė. — Pranešimas iš Guadalaچارos sako, kad Michoacan valstijoje, Villa Hermosa ūkyje rastas JAV atstovo Enrique Camarena Zalazar lavonas. Jis buvo JAV atstovas, kuris pačioje Meksikoje turėjo nustatyti, kaip meksikiečiai įveža į JAV įvairius narkotikus.

Toje pačioje vietoje rastas ir meksikiečio Alfredo Zavala Avelar lavonas. Jis buvo amerikiečio Camarena vadovas ir palydovas. Jiedu turėjo teisę važinėti po Meksiką ir nustatyti, kaip buvo organizuojamas narkotikų pervežimas į JAV Jiedu dingo vasario 7 dieną. Buvo pagrindo manyti, kad Meksikos policija buvo juos pagrobusi, buvo suimti trys policininkai, bet iki šio mėto nieko konkretaus nenustatyta.

Lavonai atpažinti iš drabužių Abu lavonai rasti ūkio klaukės. Pirmas pranešimas sako, kad lavonai atpažinti iš drabužių. Juos radusi vietos policija. Michoacan valstijoje karšta. Lavonai jau pradėjo tinti ir pūti. Matyt, kad drabužiuose rasti kokie dokumentai, iš kurių būtų žudytieji buvo atpažinti.

Kitas pranešimas sako, kad lavonus rados ūkio darbininkas. Jis pranešė šeiminiui, o pastarasis pranešė policijai.

Amerikos ambasadorius Meksikoje pareiškė, kad vargu ar iš drabužių būtų galima atpažinti. Žinoma, kad jiedu buvo narkotikų parvlaivėtojų pagrobti. Siegėję kitus žmones nužudyti ir palikti ten jų drabužius.

Ambasadorius tuo reikalu kalbėjęs su Meksikos valdžios atstovais. Pats ambasadorius nutarė skristi į Guadalaچارą.

Kovo 8 d.: Jonas nuo Dievo, Kovas, Bačs, Vairgantas, Gaudvilė, Didalė, Kalmė, Nargenis.

Saulė tsk 6:17, leidžiasi 5:19. Oras vėjotas, debesotas, šiltesnis.

O'NEILL PRISIPAŽINO, KAD NEPAJĖGS PANAIKINTI VETO

Prasiskolinę fermeriai gali gauti lengvas paskolas, sako prezidentas

WASHINGTON, D. C. — Neįspėjo kongresas atnešti į Baltuosius Rūmus naujai priimtą įstatymo projektą prasiskolinusiems fermeriams duoti naujomis lėšomis paskolas, prezidentas Ronald Reaganas tuojau uždėjo veto ir grąžino į kongresą.

Prezidentas sako, kad naujai priimtas įstatymo projektas padidinti prasiskolinusiems fermeriams nieko gero nepadarė, bet žymiai padidintų dabartinio biudžeto deficitą. Jis apskaičiavo, kad tas deficitas padidėtų keliais milijonais, nes įstatymas taip surašytas, kad duotų ar daugiau milijonais dolerių. Prezidentas yra įsitikinęs, kad prasiskolinę fermeriai labai lengvai gali pasinaudoti dabar esančiomis lengvomis paskolomis. Fermeriai turi įrodyti, kad jiems paskola būtinai reikalinga. Jie privalo įrodyti, kokios paskolos yra užtikrintos ir kada jas galima mokėti. Jie galės gauti lengvesnes sąlygas naujas paskolas.

Be to, prezidentas yra pasipriešinęs padėti fermeriams gauti paskolas lengvesnėmis sąlygomis, negu jie turi užsitraukę dabartines paskolas. Prezidentas privers prokuratūrą kad neva būtų veikiančios nuostatos fermeriams skandinti.

Kongreso juoksmuose vyrauja įsitikinimas, kad demokratų bando panaudoti Amerikos fermerių bėdą prieš respublikonus. Respublikonai siūnia fermerių užaugintus javus būdu miršta tiems etiopiečiams maitinti, o Amerikoje nori atimti iš fermerių žemę.

SVARPUS Liudininkas Agui. MANILA, Filip. — Vakare gen. Ver ir kitų 26 kariškių byloje liudijo 30 metų lėktuvų mechanikas R. Balator. Jis bėgęs visur prieš lėktuvą, kurį anesė Benigno Aquino iš Aljaskos į Manilų karo aerodromą.

Jis matęs kairėje stovintį Rolando Gelman. Ten buvo kiti kairiai liudininkai, matiusieji Aquino nužudymą. Rolando Gelman buvo kairėje laiptų pusėje. Jis jokiu būdu negalėjęs paleisti kulko į laiptais lipantį žemyn Aquino. Aquino jau buvo nušautas iš kito, o Gelman neturėjo progos į jį šauti. Tai matęs ne jis vienas, bet ir kiti liudininkai.

Toi smu pirmininkas Manuel Pasonas įsako prokurorui tuojau pristatyti teismui kitus 4 liudininkus. Jeigu jų nepristatytų, tai teismas turės spręsti be liudinijimo, nes teisėjas turi išaiškinti šios bylos neįtikinimą, bet galima greičiau išspręsti. Kairėliai ten pat vietoje nušovė R. Gelman ir įsako į tą patį sunkvežimį, į kurį buvo įkeltas nušautas Aquino.

Pasipiktinę fermeriai suruošė gana gerai organizuotą demonstraciją Washingtone. Jie tvarkingai pramariavo svarbesnėmis sostinės gatvėmis, bet nešė labai aštrius plakatus nukreiptus prieš prezidentą ir respublikonų partijos vadovybę.

Prezidentui labai nepatiko pagrindinėms sostinės gatvėmis surengta demonstracija. Jeigu fermeriai prasiskolinę, tai jie turėjo daboti savo ūkus. Dabar, prasiskolinę, jie sėdintieji, tie fermeriai padarė dar didesnę nuostolį.

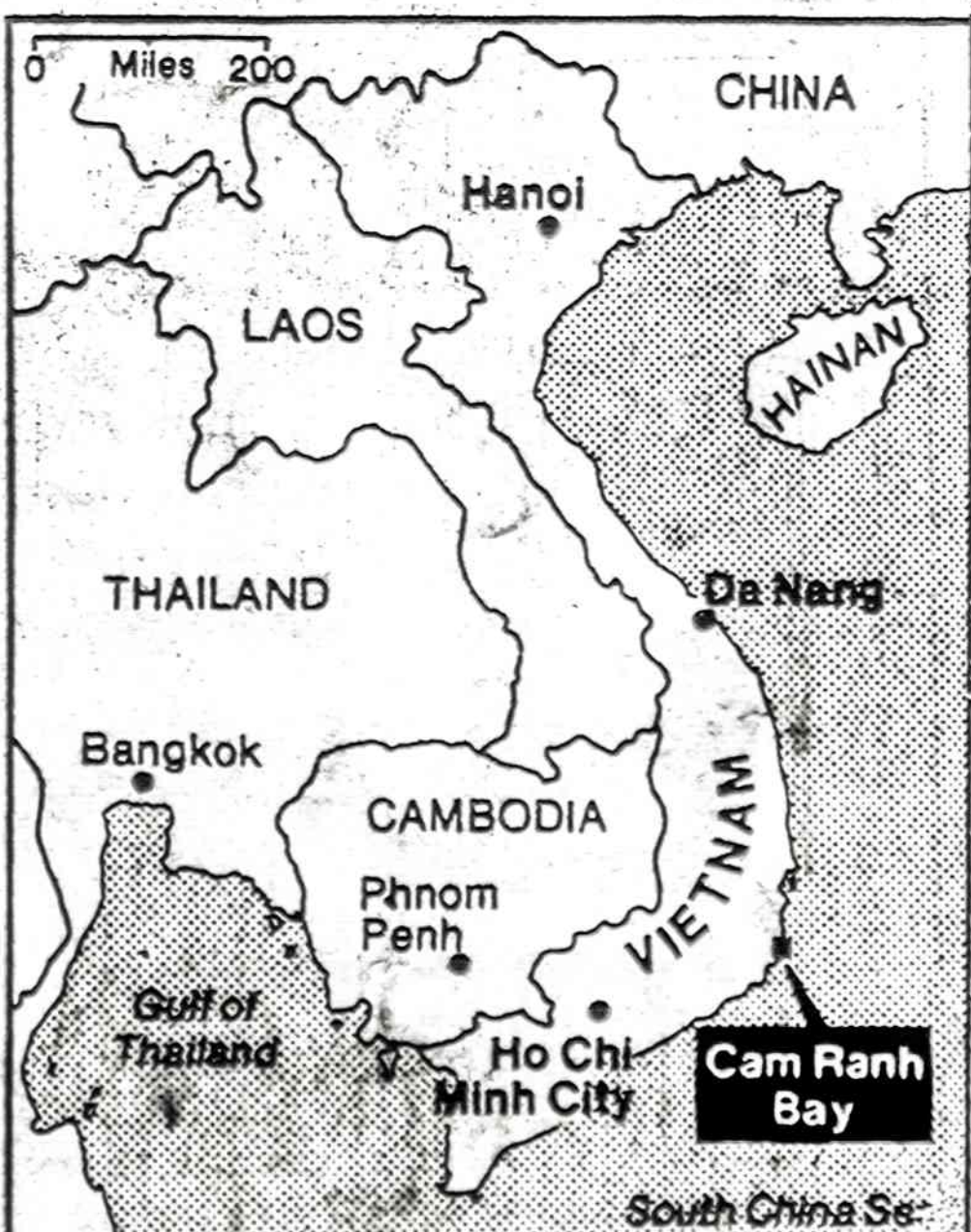
— Zavala Avelar buvo Meksikos Žemės ūkio ministerijos pareigūnas, lėktuvais vežiojo pareigūnus į įvairias Meksikos vietas.

— Trečiądienį Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministris Genser buvo sustojęs kelioms valandoms Varšuvoje. Maskvoj jis užtruko ilgai negu tikėjosi.

— Kovo 8 d.: Jonas nuo Dievo, Kovas, Bačs, Vairgantas, Gaudvilė, Didalė, Kalmė, Nargenis.

Saulė tsk 6:17, leidžiasi 5:19. Oras vėjotas, debesotas, šiltesnis.

Viceprezidentas George Bush Sudane tikrina š Etiopijos pabėgusių žmonių gyvenimą stovyklose.

Kambodijos ir Tailando pasienyje įvyko susirėmimas tarp Kambodiją okupavusių Vietnamo karių. Turėjo įsikišti Tailando pasienio sargai.

George Bush

Viceprezidentas George Bush Sudane tikrina š Etiopijos pabėgusių žmonių gyvenimą stovyklose.

KETURIASDEŠIM PENKI METAI LIETUVOS OKUPACIJAI

(Lito Griniaus pasakytą kalbą Čikagos Amerikos Lietuvių Tarybos surengto Vasario 16-osios minėjimo dalyviams Maria High School, 1985 m. vasario 17 d.)

Litas Grinias

Šiandien, Vasario Sešiolikto, šios dienos proga, mes susirinkome atnaujinti savo tikėjimą Lietuvių tautos nemarumu ir pasisemti jėgų tolimesniam darbiniam tautos ir Lietuvos naudai.

Pasimintai ir daugelis kitataurių stebisi lietuvių atkaklumu ir prisirišimu prie mūsų tautos vertybių. Mes gi, šventai tikime savo kelio tiesumu, kad Lietuva prisikels, kad nuožmaus okupanto padarytos žalos užgis, kad tauta ras kelius į nepriklausomybę ir būsimą laisvą Europos laisvų valstybių lygų narių. Pasimintai sakė, kad neverta stengtis, o kitataučiai žvelgia į lietuvių su nuostaba dėl jų organizacinių sugebėjimų, samoningo tautiškiškumo ir pasaulinių politinių siekių.

Pagrindiniai pastovūs, patvarūs ir ištikimi Lietuvos laisvės siektėjai ir darbininkai, nežūrint protarpiais atsirandančių ir dingstančių įvairių junginių, šiandien, kaip ir visų keturiasdešimt metų, buvo ir yra Amerikos Lietuvių Taryba ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

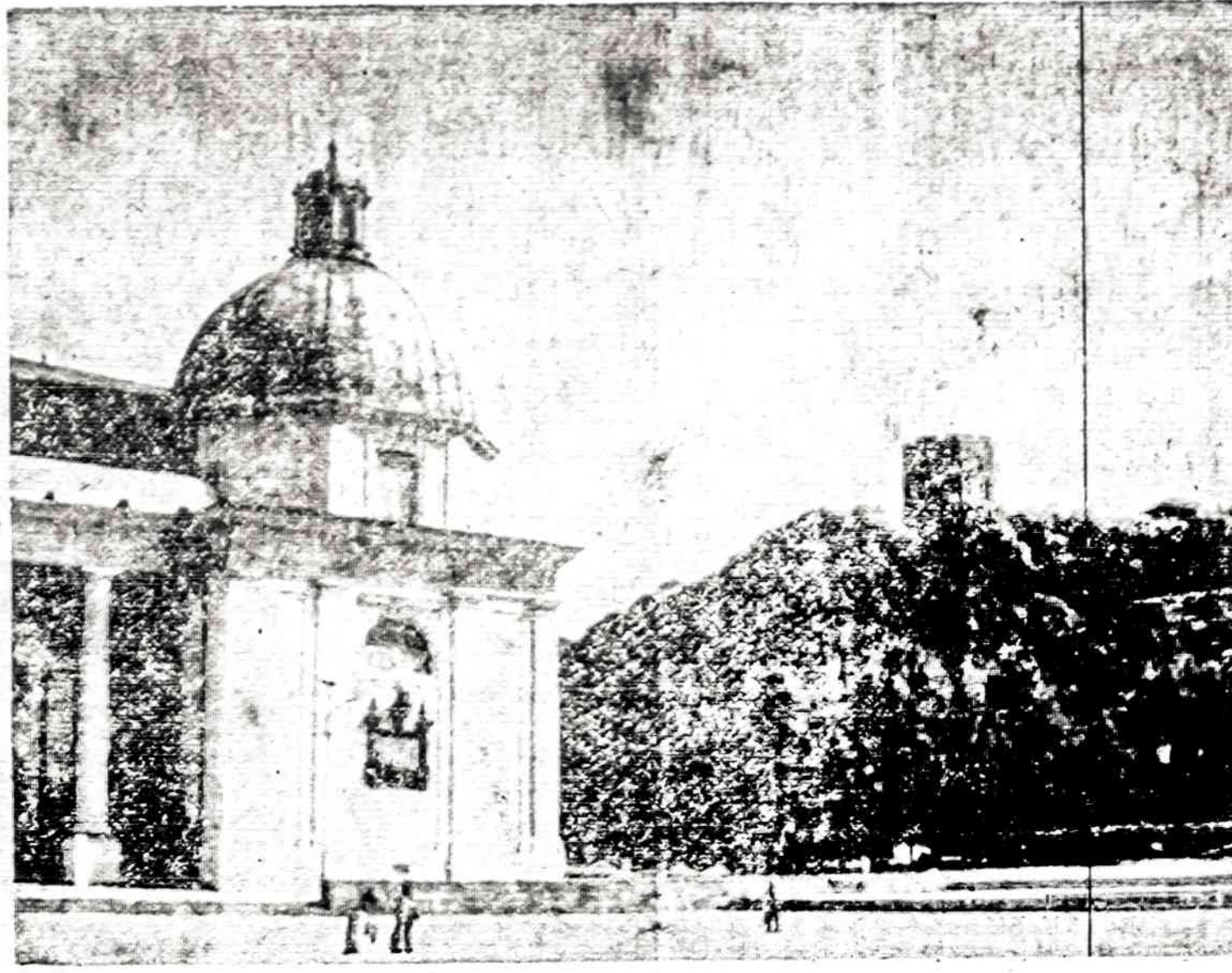
Amerikos Lietuvių Tarybai mes turime būti dėkingi už daug ką, bet svarbiausia — už pastangas, kad Jungtinė Amerikos Valstybės nuo pat pradžių nepripažintų Sovietų Rusijos įvyk-

dytos Lietuvos okupacijos teisėtumo; už tai, kad JAV vyriausybė 1912 metais paveikė Didžiąją Britaniją Lietuvos neparduoti Sovietams; ir už tai, kad šiandien mes ir mūsų vaikai ir anūkai esame čia, o ne Sibiro tremtyje. Rodos, vien šie nuopelnai turėtų būti apmokami Amerikos Lietuvių Tarybai amžina pagarba, dėkingumu ir jės rėmimu.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas yra ne amerikoniškas ir ne emigracinis organas. Jis tvirtai remiasi Lietuvoje suteiktu mandatu atstovauti ir vadovauti Lietuvos laisvės pastangoms. Jis yra gyvas ir yra vienintelis veiklus Lietuvos reikalų vystytojas užsienyje. Nėra klausimo, kad VLIKas yra atsakingas ir patvarus lietuvių gyvenimo derintojas svetur. Nėra klausimo, kad VLIKas reikalauja visomis jėgomis rmti todėl, kad niekas neturi tolygios atramos Lietuvoje ir užsienyje kalbėti pavergtos tautos, o ne emigrantų, vardu.

Bizelio penkiolikta suais keturiasdešimt penki metai nuo Sovietų Rusijos įvykdyto gėdinio smurto prieš Lietuvą — visų tarptautinių sutarčių sulaužymo ir brutalaus Lietuvos okupacijos. Keturiasdešimt penkis metus Lietuvos vardas nėra minimas pasaulio valstybių tarpe: keturiasdešimt penkis metus lietuvių tauta yra naikinama, rusinama, jos iškilms atstovams net nėra leidžiama pasaulioje rodytis lietuvių vardu. Rodos, per tiek laiko net Lietuvos vardas galėjo būti užmirštas, bet šiandien, daugiau nei praeityje, Lietuvos politinė padėtis ir lietuvių tautos kančios yra pasauliui geriau žinomos, nei bet kada anksčiau.

Juk nuo Antrojo Pasaulinio karo pabaigos, nepriklausomybės teisę Lietuvai pripažįsta beveik tiek pat valstybių, kaip ir anksčiau. Juk Amerikos Lietuvių Taryba JAV Kongreso Kaseteno apklausinėjimais įrodė sovietų smurtą ir agresiją. Juk Helsinkio akto vykdymo pose-

Vilniaus Katedra

dėžiose Belgrade ir Madride garbiai ir drąsiai buvo keltami Lietuvos okupacijos ir mūsų tautos teisių klausimai. Jungtinės Tautosose Lietuvos laisvės reikalas yra po kelis kartus metucse pabrėžiamas. Vakarių valstybių parlamentai yra veikiami, kad primtų Lietuvos nepriklausomybės reikalaujancias rezolucijas, kad veikty savo vyriausybės mūsų klausimo neužmiršti. Prieš JAV valdžią, pripažindama Lietuvos teisę būti laisva, perkėlė Miuncheno pabaltiečių radijo programas iš sovietams skirto Laisvės radijo į Laisvosios Europos radiją — buvusiu nepriklausomą, o dabar susovietintą valstybių radijo sąslatą. Valstybės, kurios anksčiau neatsakinėdavo į mūsų klausimus, dabar pabrėžia, kad jos Lietuvos okupacijos nepripažįsta teisėtu įvykiu.

Ne rusai ir ne svetimieji išlaikė Lietuvos nepriklausomybės klausimą gyvą, bet tik mes patys — mūsų broliai ir seserys Lietuvoje ir mes, pasaulyje išsiblaškę kuklių išteklų, bet tvirtos

pasiryžimo, savo laurą mylintys lietuvių. Jūs patys, mieli šio minėjimo dalyviai, prie šio darbo taip pat prisidėjote!

Šalia jau paminėtų, Amerikos Lietuvių Tarybos ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, šiose Lietuvos politinių reikalų pastangose nereikia užmiršti VLIKo kurtų ir vystytų ir dabar daugelyje vietų tvirtai įsipilietinusių lietuvių bendruomenių ir daugelio patriotiškų lietuvių organizacijų. Čia ypač reikia pabrėžti Australijos lietuvių bendruomenės, Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos ir Kanados lietuvių bendruomenės pastangas. Tai, tačiau, yra tik trys valstybės, kuriose šalia Amerikos, Lietuvos politinė byla yra judinama pačių ten gyvenančių lietuvių ir VLIKo. Pasaulyje yra kitos demokratškos valstybės, kuriose yra būtina kelti Lietuvos reikalus, kurių draugiškumo mums reikia. Kas tą daro? — Tik VLIKas, tas nedidokas savanorių sambūris, kuris remiasi labai ribotomis Tautos Fondo surenkamomis auk-

mis Lietuvos politiniam darbui vykdyti.

Ar nenuostabu, kad per keturiasdešimt penkis metus besitęsiančią Lietuvos okupaciją Lietuvos laisvės reikalai ne tik neužsimiršo, bet jų atgarsiai vis didėja! Ar neįstabu, kad prieš milžinišką karišką galybę, prieš imperiją ir okupantą, drįsta pasišiauti mažičiai žmogeliai be ypatingų lėšų, be didelių jėgų. Tik savo dvasios stiprybės ir tikėjimo vedami, jie pajėgia savo tėvynės ir tautos engiją sudrebtinti tvirtai skleidžiamais žodžiais Sovietų Rusijai:

Jūs meluojate! Jūs ne taiką, bet vergiją, ne žmoniškumą, bet nužmoginimą skleidžiate! Jūs, ir niekas kitas pasaulyje, esate didžiausias pavojus žmonių ir tautų laisvei! Jūs milijonus fiziškai ir dvasiškai laužote! Jūs visą pasaulį savo valdančios klikos diktatūrai norite pajungti ir stengiatės kiekvieną jums skersai kelio stovintį sunaikinti! Šie mažičiai žmogeliai yra tikri dvasios milžinai. Lietuvoje ir svetur jie šiuos žodžius beria keturiasdešimt penkis metus ir žodis po žodžio jiems sekasi! (Bus daugiau)

St. Petersburg, Fla.

Idomi popietė
Floridos Tautos Fondo atstovybė ir St. Petersburgo skyrius rengia įdomią popietę, kuri įvyks 1985 m. kovo 20 dieną 3 val. popiet Lietuvos klubo salėje.

VLIKo pirmininkas dr. Kazys Bobelis padarys pranešimą apie Pabaltiečių Taikos ir Laisvės Ryžto Žygį Skandinavijoje liepos 22 — rugpjūčio 2 dienomis.

Tautos Fondo valdybos pirmininkas Juozas Giedraitis pasakos savo įspūdžius iš Australijos ir Naujosios Zelandijos lietuvių gyvenimo.

Stambesniems aukotojams ir savo testamentuose prisiminusiems Tautos Fondą bus įteikiami specialūs pažymėjimai. Po to seks meninė dalis, kurią atliks vyų vienetas, vadovaujamas muziko Alberto Mateikos, ir vaivšės.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į popietę ir savo dalyvavimu paremti Tautos Fondą.

Bilietai gaunami pas visus T.F. atstovybes bei skyrius darbuotojus ir prie įėjimo. Auka \$5. V. U.

Pavergtoj Lietuvoj

"BALTIJOS GINTARĖLIAI-85" Lietuvos moksleivių pramoginių šokių konkurso "Baltijos gintarėlių-85" laimėtojai pripažinti Edita Balčaitytė ir Saulius Rubežius.

Moksleivių atostogų dienomis Sporto haleje vykusiamе konkurse dalyvavo per 300 jaunųjų saviuoklininkų iš visos Lietuvos Devynerių — aštuoniolikos metų šokėjai atliko klasikinius, Lotynų Amerikos ir tarybinius pramoginius šokius.

VAIKAMS TURI BŪTI SILTA

"Tiesoje" B. Šakrys rašo:

"Moksleiviai grįžo į mokyklas po žiemos atostogų. Grįžo žvalūs, pasilėję. Vėl prasidėjo pamokos.

"Štai vieno laiško ištrauka: "Antri metai mūsų sūnus ir dukros mokosi naujoje Alytaus rajono Batrėnų vidurinėje mokykloje. Iš orės jauki, bei kai ateina žiema... Neaišku, kaip mokykloje įrengtas šildymas, nes kabinetuose labai šalta — 2 ar 3 laipsniai šilumos. O per dvidešimt metų mokymąsi neįmanoma.

"Užsukti į mokyklą, be šildymo, o čia žvarbu, pro langus vėjai pučia. Koridoriuose randa šilto apsiausto.

— Žiema ką padarysi. — Laisvą mokytojai.

"O padavai galima. Užsukti laisvą, sutvarkyti duris. Ši darba galėtų padaryti ir vyresnieji mokiniai po pamokų. Tai būtų šeimininkiškumo, tvarkingumo pamokos.

"Pači žiemoj rasti. Ji mūsų tokia baisi, jeigu būsimieji mokiniai rengimės, studentai uždarysime duris. Tai labai svarbu vaikų darželiuose, mokyklose, kur auga mūsų pamėnina."

E. L.

JAMŽINTAS J. DOVYDAIČIO ATMINIMAS

Vilniaus miesto vykdantį komitetą pavesa jamžinti rašytojo Jono Dovydaičio atminimą — įrengti memorialinę lentą prie namo Vilniuje, Anskalnio g. Nr. 8, kuriame gyveno J. Dovydaitis, ir pastatyti antkapį ant jo kapo.

• Draubžiai, kurie turi būti greitai suprosinti, reikia apsis-

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuo darbu dirba.

SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno nariams patarnauda tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai patelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslų 334 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet neesantys, Vinco Krivės, Igno Šlapelio, Vinco Macdūno, P. Jonko, V. Stankos, Raulėlio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Jelliaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varto karybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$1.

DARŲ SVENTES LAUKIOSE, poetės, rašytojos ir tautų šokių pirmūnės Juorės Vaičiūnienės atsiminimai apie dabas įvykusias bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerinti autorės puikų stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS. Antano Rūko aprašas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne savęs gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities istorinė studija, susikirsčiusi skirnelėmis. Ta 200 puslapių knyga perduodama tik už \$1.

LIETUVIAKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalaus komial parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės, Labuvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabrėžiant duodama rityvaidžių pavadinimai ir jų vertinimai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 333 pusl. knygoje yra Rytprūšių šeimėlapis. Kaina \$1.

KĄ LAUMES LEMIA, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie gyvenimą ir vietas neprik. Lietuvoje ir puikiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$1.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupratus ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a. Vargio Jankins knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotojų už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapiai, kainuoja \$6.

MATRINĖS NOVELS. M. Zosdenko kūrėja, J. Valačiaus vertimas. 304 pusl. knygoje yra 46 samojingų novelių. Kaina \$3.

Knygos gaunamos Naujienose, 1729 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakymai pateikti, prašant šiek tiek papildomą mokėjimą.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RECETINGAS ĮSPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

3 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. EICHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Choclated or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder!"

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

NAUJENOSE GALIMA GAUTI:

1. Dr. Kazio Griniaus, ATSIMINIMAI IR MINTYS, (II tomas) \$10.00
2. Prof. Vaclovo Biržiškos, SENŲJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis 208 psl. \$6.00
II dalis, 229 psl. \$6.00
3. Miko Šileikio, LIUCIJA. proza. 178 psl. \$5.00
4. Janinos Narūnės, TRYS IR VIENA. Atsiminimai. 172 psl. \$5.00
5. Prof. P. Pakarklio, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTRAUKŲ BRUOŽAI. 176 psl. \$4.00
6. J. Venclovo, S. DAUKANTO LIETUVISKA VEIKLA. 60 psl. \$2.00

NAUJENOS, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 siųskite čekį ir pridėkite vieną dolerį persiuntimo maldoms.

Inf. LIODAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IS PRAEITIES UKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. R. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$1. Kiti viršeliai. Paltas \$1.

NAUJIEROS

307 W. 30th St., Chicago, IL 60601

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 S. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-4106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980

Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos

Diagrama kainos:

Chicagoje ir priemiestuose:

metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00

viename mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

VL. BAKČNAS

Vasario 16-oji Pacifiko krante 1985 metais

(Tęsinys iš 1-ojo pusl.)

Publikos prisirinko anksčiau negu reikėjo — sausakimšai... Buvo 400 kėdžių, o nesėjusiems jas užimti — teko stovėti pasidėjęs ir gale salės — tiek kiek sausakimšų tilpo. Spėjau, kad buvo virš 500 toje didžiojoje parapijos salėje, kuri, palyginamam pasidare "mažoji" — publikos reikalavimams šiuo kartu.

Minėjimas — akademija pra-

dėta beveik punktualiai, įnešus vėliavas scenon. Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus pirmininkas inž. Antanas Mažeika trumpu sveikinimo žodžiu pradėjo minėjimą — akademiją kvietimu solistą A. Polikaitį sugiedoti Amerikos himną. Klebonas kun. dr. Alg. Olšauskas sukalbėjo malū — invokaciją.

Atsistojimu buvo pagerbti žu-

bar jie jau reikalauja, kad JAV sustabdytų gamybą lašorio raketos, kuri galėtų pavyti erdvėje ir išsprogdyti rusų siūniamas raketas.

Rusų atstovai dar neatvyko į Ženevą ir jokio pareiškimo dar nepaskelbė, bet su jais viskas galima. Jie gali atvykti, posėdį pradėti ir ten pirmiausia pranešti, kad jie Ženevon atvažiavo, bet čia pat praneš, kad išvažiuoja...

Nutarimas neskirti pinigų MX raketoms padeda tik-tai rusams. Reikalavimas, kad vyriausybė skirtų pusant-ro bilijono dolerių skoloms iklimpūsiems fermeriams gelbėti, o neskirtų pinigų modernioms kovos priemonėms, neturi prasmės.

Demokratai pradėjo pasitarimus apie dabartinio biudžeto išlaidą. Jie nori, kad karo išlaidos pasiliktu tos pačios, kurios yra šiais metais.

Inflacija kainas pakelia, irankių pagaminimas brangsta, bet pinigų suma irankiams pagaminti lieka ta pati, ji "išsaldoma". Visos prezidento ir krašto apsaugos sekretoriaus kalbos buvo beprasmiškos, jos nepakeitė demokratų dabartiniam Kongrese. Jei krašto apsaugai skiriamos sumos "išsaldomos", tai reiškia, kad irankių gamybą yra sumažinama.

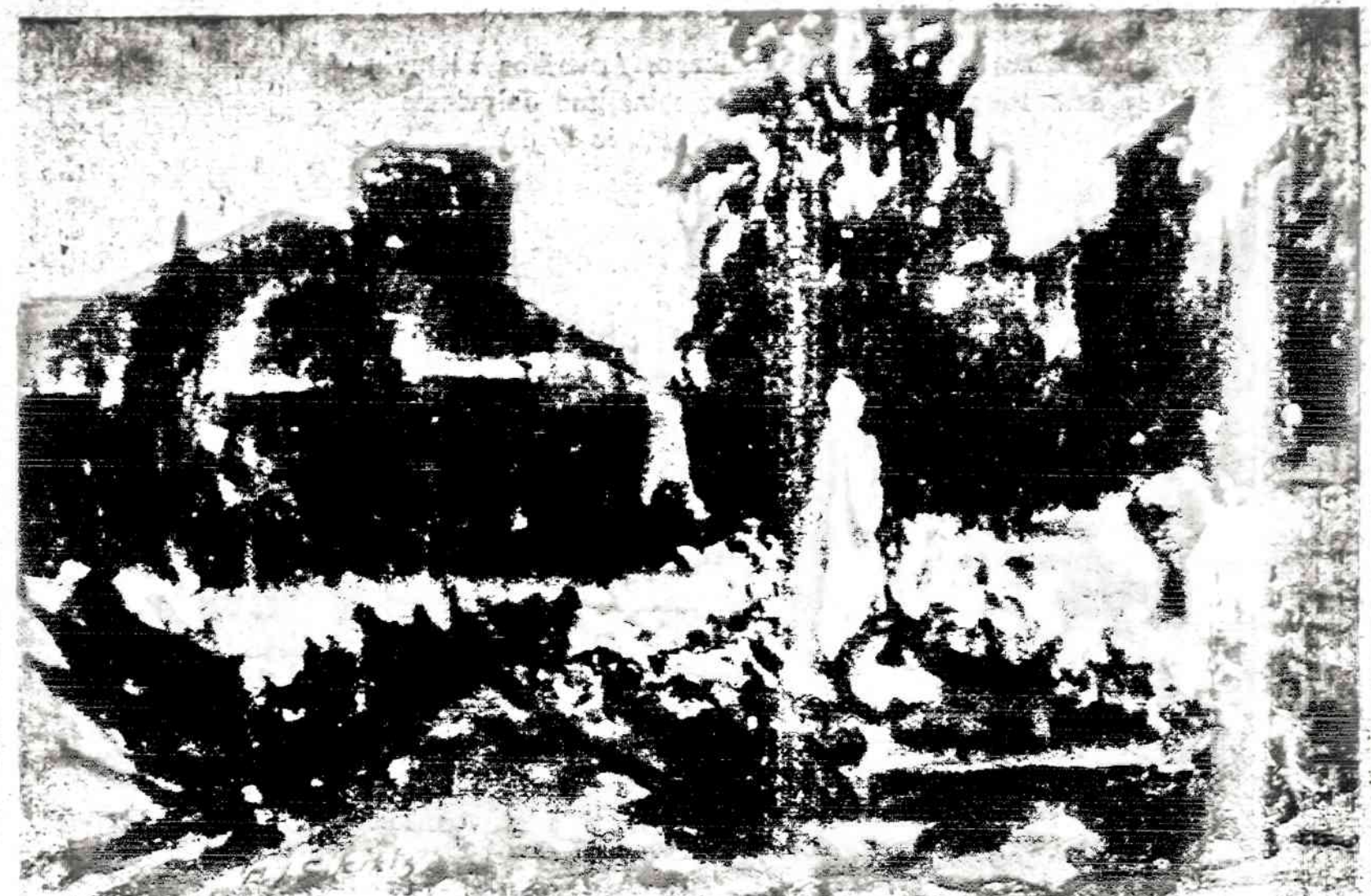
Antradienį grupė senatorių pasiuntė prezidentui laisną, prašant, kad jis įstatymu nevetuotų. Jie nurodė, kad vetavimas pakenks fermeriams. Netekę savo žemės, jie taps ligoniais. Jie nepajėgs gražinti skolas, nesirūpins farmomis ir nepriziūrės javų, o tai neigiamai atsilieps visam krašto ūkiui.

Prezidentas Reaganas yra tiek susirūpinęs krašto apsaugos išlaidomis, kad jis nutarė antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį sukviešti į Baltuosius Rūmus ita-kingesnius abiejų partijų atstovus ir jiems aiškino. Šia daroma klaida. Jis bandė juos ištikinti, kad negali būti kalbos apie sumų išlaidą. Jis būtų naudingas tikiai Amerikos priesams. Vieniems prezidentas suruošė pusryčius, o su kitais bandė tik logika ištikinti. Neatrodė, kad jam būtų pavykę, nes ne tik prezidentas, bet ir sekretorius Weinbergeris yra smarkiai susirūpinęs.

Atrodė, kad atstovas Jim Wright demokratų daugumos vadas Kongrese, išklauses prezidentą, pareiškė, kad iki kovo 12 dienos negalime mažinti apsaugai skiriamų sumų ir negalime jų "išsaldyti".

Atstovas Wright pasiūlė pasiusti į Ženevą porą Kongreso atstovų, kad jie patvirtintų Amerikos Kongreso narių įsitikinimą apie reikalą susitarti atominių ginklų kontrolės reikalą.

Pasitarimai su rusais jau seniai prasidėjo, bet negali prieiti prie konkretaus susitarimo. Dabar prezidentui kliudo rusų nepažįstantieji Kongreso atstovai. Reikia turėti vilties, kad jie susipras ir padės susitarti.

M. Sileikis.

Madona Z. Sodyboje, akvarelė

visieji už Lietuvos laisvę. Trumpą sveikinimo žodį tarė Lietuvos generalinis konsulas inž. Vytautas Čekanauskis. Taip pat jis perskaitė Valstybės Sekretoriaus (Amerikos) pareiškimą, atsistą per Lietuvos Pastatinybę Washingtono D. C. — Vasario 16 tojos praga. Niekas jai — tralaretinis valstybės vyro sveikinimas kaip jau ir daug metų.

Generalinio konsulo Vyta. Čekanausko sveikinimo žodis buvo labai trumpas, kaip ir prasmingas, nes minėjimo išvakarėse jis pasakė puikią kalbą per Lietuvos radiją (Los Angeles). Mažo radijo valandėlės programoje Mažo radijo valandėlės pradžioje buvo sugiedotas Amerikos himnas, pabaigoje — Lietuvos himnas.

ALTO valdybos narys, vienas iš jaunimo ARN Rungys, pravedė vėlavu įvedimą ir jį išnešimą vadovaujant Ramonėnų pirmininkui VL Šimoliūnui. Tolesei akademijos programai vadovavo taip pat jaunimas (jo atstovė) Daina Petronytė (Lietuvių Tautinių Namų valdybos pirmininkė Jono Petronio duktė). Buvo pristatyti estų ir latvių konsulai, bei latvių Bendruomenės pirmininkas ir Amerikos Veteranų Baltų legijono skyriaus pirmininkas, kurie publiką pasveikino žodžiu "labas" — kuo pasinaudojo po jų svečias (pagrindinis kalbėtojas) prof. dr. J. Genys — taip pat į publiką su "labas".

Prof. dr. J. Genys, geras kalbėtojas Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas Washingtono D. C., nieko įspatingai naujo, Lietuvio kovoję už Lietuvos laisvę atstatymą, nepasakė, peržvelg-

damas grynai administracinę eigą Lietuvos veikloje — jau keli dešimtmečiai ta kryptimi net senosios Lietuvos kartos besinaudojanti. Pastebėjo, tarpe kita ko kiek demokratų prezidentą H. Truman, apie kurį, sakė, skaitęs, H. Trumano dukters knyga, kurioje buvęs pacituotas H. Trumano laiškas žmonai. (Šis Potsdamo konferencijos), kuriame H. Trumanas esąs apie Stalino atsiliepęs gana teigiama prasme... (Kąp žinome Potsdamo buvo pasidalinta įtakos siejomis pokarineje Europoje). Niekas neužsiminė apie generolą D. Eisenhowerį, kuris 1945 m. sustojo prie Elbės ir rusams leidė užimti Berlyną, ko pasekoje buvo ne tik Berlynas (anot D. Eisenhowerio "neturįs jokios strateginės reikšmės" bet ir visą Vokietiją padalinta į Rytų ir Vakarų sektorius).

Pirmą prelegentą Lietuvai, pagyrė ten gyvenančius lietuvius, kad jie net dainuos šiemet, ten rengiamoje dainų šventėje. Taip, jie lietuviškai dainuos — bet kas tą dainų šventę rengia? Ta šventė rengiama 40 metų Lietuvos okupacijai paminėti sovietinio okupanto įsakymu, pagal kuri lietuviai privalo toje šventėje (chorą) dalyvauti... Jei okupuotos Lietuvos lietuviai, ten dabar rengtu dainų šventę savo iniciatyva — jos repertuaras būtų visai kitoks: su Lietuvos himnu, maldomis, giesmėmis, dainų šauksmu laisvės Lietuvai. O dabar? Garbinamas Lietuvai atneštos rusiškos vergijos... nors ir lietuviškai dainuojant...

— Rytų Vokietijoje keliama klausimas, ar R. Vokietija turėtų gauti suvereniteto teises.

PAVERGTOJI LIETUVA...

GAMTOS APSAUGA

Gamtos apsaugos draugijos plakatai. Išgabinti troleibusuose, autobusuose ir kitur, kur susiburia žmonės, kviečia ir ragina: padėkite žvėrimis, paukščiais, žuvisms šiuo sunkiu žiemos metu.

Televizijos, radijo laidose, spaudos puslapiuose gamtos apsaugos specialistai aiškina, ką ir kaip daryti, kad miškų, laukų, vandens gyventojai peržiemotų sveiki ir stiprūs.

Gyvenija — gamtos turtas, kraštovaizdžio puošmena.

ANTAZAVĖ LAUKIA SALTŲ GATVIŲ

"Valneigūnų laikraštys" V. Snukšienė rašo: "Antazavės gyvenvietė buvo asfaltuojama ir išskirtos, lėšos šaligatviams pakloti. Deja, iki šios dienos šaligatviai nepakloti, o lėšos, kaip teko girdėti, išnaudotos. Klausimą, kada bus atlikti darbai, buvo pasišaipyta, kad "antazaviškiai nemokės vaikščioti šaligatviais". Argi galima taip nesusiklaipant metyti pažadai?"

NAUJA ŽUVIES APPOROJIMO IMONĖ

Klaipėdai atidaryta "Baltijos" žvejų kolekto moderni žuvies apdirbimo imonė.

Per pamatiną naują imonę numato patiekti šešias tonas karšai rūkytos žuvies.

Šprotų decho metinis pajėgumas — iki milijonai statinių, dežučių konservų.

J. KLAUSEIKIS

LIKIMO KELIAIS SU S. RAŠTIKIU

(Tęsinys)

Po 1934 m. bandyto perversmo A. Smetona susirado giminių genijų, kuris išgelbės ir išlaikys jį prezidentūroje. Laikai buvo sunkūs. Rugių centneris iš 40 litų kritęs į penkis litus. kartais krisdavo kaina net į keturis su puse. Raštikio genijus, nepaisydamas, ar jo sumanytos išlaidos kariuomenei atitinka krašto ekonominį pajėgumą, kaip A. Merkelis rašo, 1935 m. Valstybės gynimo taryboje pasakė grasinančią ir ultimatyvią kalbą. Min. pirm. Tubelis priešinosi, bet Smetona, bijodamas, kad po Raštikio gali atsirasti kitas kariuomenės vadas ir jį nuversti, nusileido, nors valstybei pinigų truko, skolinosi iš užsienio, net degtųjų monopolį atidavė švedams.

Buvusio krašto apsaugos ministerio Kazio Musteikio "Atsiminimų fragmentuose" yra aprašytas pavyzdys, kaip ir kokio pablūdimo Raštikis buvo apimtas švaistydamas valstybės pinigus. Skaitikim Musteikio raštą:

"Buvo taip. Čekoslovakijoje Škoda fabrike buvo užsakyta grupė sunkiosios artilerijos. Kaina — šoki milijonai litų. Sumokėti reikėjo dalimis per tris kartus po du milijonus. Pirmoji dviejų milijonų rata buvo sumokėta. Atėjo laikas mokėti antrąją ratą. Mokėti jokių sunkumų nebuvo, nes

pinigai biudžete buvo numatyti. Fabrikas pranešė, kad pabūklai greitai bus pagaminti ir juos atsimant reikės sumokėti paskutinę ratą. Čia štai ir iškilo nauji klausimai ir nuomonių skirtumai. Klausimas atsidūrė Karo taryboje. Krašto apsaugos ministro pareiga buvo išrūpinti lėšas. Išrūpinti kas galima, kas įmanoma. Bet giti pas Finansų ministrą ar valstybės biudžeto direktorių Lipių ir prašyti negalimo aš neuorėjau, tie siog gėdinausi pasirodyti jų akys neusimanančiu apie mūsų ūkio išgalas. Šiuo gi reikalu, gavus pabūklus, reikėjo daug pinigų. Kam? Pirmiausia pabūklų traukai įsigyti. Pabūklai sunkūs, taigi jų traukai reikėjo ne arklių, bet traktorių. Jų kainą keturi milijonai litų. Švedinų pagal sutartį firma davė tik po 50 kiekvienam pabūklui — tik pabūklams išmėginti. Taigi reikėtų užsakyti švedinius. Gavus pabūklus, reikėtų įsteigti naują kariuomenės dalinį: parinktoje vietoje išpirti žemę, pastatyti kareivines, pabūklams, traktoriams, sunkvežimiams garažus, šoviniams sandėlius, benziniui tankus ir t. t. Visam tam reikėtų daug milijonų..."

"Buvo nutarta sunkiųjų pabūklų atsikyti. Mūsų karą atstovas Berlyne gen. štabo plk. Gri-nius greitai surado pirkėją. Pabūklus nupirko Rumunija. Iš tos operacijos išėjom su mažu 18.000 dolerių pelnu".

K. Musteikio aprašytoji Raštikio sunkiųjų patrankų įsigijimo svajonė primena Vinco Ku-

dirkos "Tėvynės Varpuose" išspausdintą satyrą apie armotas. Kudarka rašė Kražių skerdynių laikais šitaip:

"Netruksta Lietuviams nė artilerijos. Štai ką rašo "Vienybėje" turis, kaip sakiau, didę liuosybę korespondentas: "Žydiškoje Kalvarijoje Maskai nori atimti stebuklingiausią koplyčią, o Lietuviai ginasi su dviem armotom, kitais ginklais ir minomis, atgabentomis iš Prūsų". Jeigu Lietuviai jau su dviem armotom atspiria Maskolių galybę, tai kad pasigyrėnė nupirkty kur ant licitacijos de porą armotų, tada galėtų sau švilpauti, nieko ant svieto nebijodami, nelyginant "apžvalgininkai" pasigerinę Prūsų prokuratorių ir policijai."

Nė tik mano rašyta apie Raštikio išlaidinga kariuomenę, ne tik gen. Musteikis ėmėsi suvaldyti Raštikį ir neleisti valstybės pinigų mėti, bet šiaip žmonių plaukai buvo kalbama, jog kariuomenė yra valstybei persunki našta, nes visvien nepajėgtų su lenkais, vokiečiais ar bolševikais kariauti.

ATSIKAKUS ATLEISTAS, AR PASALINTAS?

Toki klausimą keliau, 1973 m. rašte ir nurodžiau pagrindą. Trečio tomo 30-me ir 31-me pusl. Raštikis rašo, jog prašėsi atleidžiamas, bet 32-me pusl. jau rašo, jog buvo pašalintas. Katras teigimas teisingas?

Toki klausimą paaiškindamas ir komentuo-damas, Raštikis ketvirtame tome rašo: "... 1939 metų pabaigoje nepaprastose aplinkybėse buvau pašalintas iš pareigų ir po to, man pačiam prašant, buvau paleistas iš tikrosios karo tarnybos ir atsarga".

Kai žmogus rašo apie praeitį ne taip, kaip buvo, bet taip, kaip dabar norėtų, visada kada nors prieš lepto galą ir susipainios, išryškės neteisybė. Taip nutiko ir Raštikui.

Karo mokslo žurnalo "Mūsų žinyno" 1940 m. pirmame numeryje yra išspausdinti trys Naujų metų proga sveikinimai ir visuose yra Raštikio parašas. Pirmame Respublikos prezidentas sveikina kariuomenę. Parašai: A. Smetona, Respublikos Prezidentas, brig. gen. Musteikis, Krašto apsg. ministras, brig. gen. S. Raštikis, Kariuomenės vadas. Antrasis sveikinimas kariuomenės vadovybės: Brig. gen. Mutolis, Krašto apsg. ministras ir brig. gen. S. Raštikis, Kariuomenės vadas — sveikina karių ir šaulių. Trečias ir pats ilgiausias raštas yra pasirašytas tik vieno gen. St. Raštikio, jis kariuomenės vardu sveikina "kselenciją prezidentą, vyriausią ginkluotų pajėgų vadą".

(Bus daugiau)

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

Telefonas — 652-1003

HEART AND HEALTH habits started early in childhood can reduce the risk of heart attack in later life, according to your Heart Association. The Association is conducting its 1969 Heart Fund Campaign here and in 8500 other communities through February. The Heart Fund supports research, education and community service programs.

RACINE, WIS.

Minėjimas

Vasario 21 dieną pietryčių Wisconsinio lietuvių pamėnėję Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakį. Minėjimas pradėtas šv. Kazimiero bažnyčioje, kur pamaldas už žuvusius dėl Lietuvos laisvės laikė kun. J. Augūnas, MIC. Per pamaldas giedojo šv. Kazimiero parapijos choras, vedamas muziko J. Grimskio.

3 val. po pietų minėjimas buvo tęsiamas parapijos svetainėje. Jį pradėjo ALTos skyriaus pirmininkas V. Kažemėkaitis. Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, kun. J. Augūnas, MIC, perskaitė maldą. Rima Kažemėkaitytė perskaitė Wisconsinio gubernatoriaus Anthony J. Earl, o Rūta Larson — Racine miesto burmistro Stephen H. Olson proklamaciją.

Vilija Kerelytė, viešnia iš Chicago, pasirinko savo kalbą laisvės temą. Ji apibūdino laisvę kaip būtiną reikmenį žmogaus ir tautos vysti gyvenime. Tautos daug praranda, jei netenka laisvės. Laisvę reikia ypatingai branginti ir dėl jos kovoti.

Po paskaitos buvo perskaityta rezoliucija JAV prezidentui ir Kongreso nariams, dėkojanti už JAV nepripažinimą Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Tylos minutės susikaupimu buvo pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės ir jos gerovės.

Meninę programą atliko Dainuojančios Žemaitės — Bronė Stravinskienė, Danutė Varanckienė, Aldona Underienė, solistas Bronius Maciukevičius, akompaniatorė Alvydė Eitutytė ir vieneto muzikinis vadovas Kazys Skaisgirys. Programa buvo gerai atlikta ir įdomi. Per atskirus išėjimus pasirodė solistas, duetas, trio ir net visi penki menininkai. Nuširdi padėka svečiams dainininkams už malonią valandėlę, praleistą besiklausant mielų lietuviškų dainų.

Minėjimą ruošė ALTos skyrius. Vaisės pagaminimo Moterų klubas, kuriam vadovauja St. odą.

Paukštelienė. Aukų Lietuvos laisvės bylos reikalams surinkta virš 1,500 dol. Aukos dar tęsėsi renkamoms.

Minėjimas pavyko gerai. Dainavo daug žmonių, kurie buvo patenkinti ir minėjimu, ir po jo įvykusių vakarėliu.

Jurgis Milas

Laiškas Redakcijai

Senelėi siūlo stipresnę lazdele

Gerb p. Redaktorium!

Malonėkite artimiausiame „Naujienų“ numeryje patalpinti čia pridėtą Senelėi su lazdele atvirą laišką ir išreikšti jai pagarbą padėką.

Pridėtu penkinę Senelėi stipresnei lazdelei nusipirkti.

Su pagarba.

Stasius Zaleckis

ATVIRAS LAIŠKAS

Senelėi su lazdele

Iš kur ta Senelė su lazdele taip gerai ir žino, kad mūsų Drungelis pas Santvartus kasnakt beveik iki pat aušros, užsigerdamas arbata, šviesdavo? Taip, tikrai taip ir buvo. Čia jis tų mokslų ir meistrų ir daktarų gavo. Nereikėjo nė į Harvardą vaikščioti. Be Santvaro Šviesos Mykoliukas nebūtų taip greit iki pačių Bendruomenės viršūnių prasmūšęs. Nebūtų ir Instituto užėmęs...

O gal Senelė su lazdele žino, kaip iš paties senelio Belzebubo tą Raudonąją šviesą išpūsti. Gal ji šv. Petro bažnyčioje kryžium ištiesė? Gal ji ten prieš pat altorių ant lyrikos paklūpytė? O gal tik kokių nors žolelių skystinėliu pagirdyti užtektų?

Be to, ar tas Belzebubas, kaip Belzebubas, tėvo taip visai ir neturėjo?

Stasius Zaleckis

• Susilapinus žalias bulves, garus. Vaisės pagaminimo Moterų klubas, kuriam vadovauja St. odą.

Trumpai

— SLA 124-osios Moterų kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, kovo 14 d., 12 valandą, Great American Federal Savings bendrovės patalpose, 6201 So. Western Ave., Chicagoje. Malonėkite dalyvauti. Bus kavutė. Valdyba

— Lietuvių Tautinių kapinių sklypų savininkų metinis susirinkimas įvyks 1985 m. kovo 10 dieną (sekmadienį) 1 val. 30 min. popiet Amerikos Legiono Dariaus-Girėno salėje, 4416 S. Western Ave., Chicagoje. Penkių direktorių kadencijai pasibaigus, bus penkių direktorių rinkimai. Lietuvių Tautinės kapinės, Chicagoje, įsteigtos 1911 metais, pagal Illinoiso nuostatus, tvarkosi savarankiškai, nuolatinių institucijų nepriklausomai: vyksta metiniai sklypų savininkų susirinkimai, kur svarstomi principiniai reikalai, renkami 10 direktorių bei kapinių tvarkymo vadovybė, kuri metiniuose susirinkimuose duoda atskaitomybę.

Lietuvių Tautinių kapinių vadovybė

—Lietuvių Mokytojų Sąjungos 35 metų įsisteigimo sukakties minėjimas įvyks kovo 10 d. pamaldomis Tėvų Jėzuitų koplyčioje 12:15 min. Po pamaldų mažoje salėje bus minėjimas. Kalbės J. Masilionis, dainuos trys žemaitės, padėkamos savo kūrybos eilėraščius A. Bagdonas. Visi atvykę bus pavašinti kavute ir sumuštiniais. M. Š.

PADĖKA

Broliai Povilai į Amžinybę iškeilavus, mane ir šeimą paguodęs žodžiais suraminus ir spaudoj, telefonu, raštu ar asmeniškai užuojautą pareiškusiems: St. Juodakiui, D. ir St. Liepams, Br. ir Edm. Vengianskams, O. ir L. Kronams, Teof. ir Z. Mišauskams, J. ir V. Šimačiams.

Mikas Šileikis

Jesicca

EL. ir J. Purtdiams, East Chicago, Ind., R. Lietuvių Bendruomenės skyriaus valdybai, Olg. Maželkienei, Kr. ir St. Filipas, St. Karveliui, Albrechtams, M. ir P. Dunkinson, širdingai dėkoju.

J. Girdžiūnas ir šeima

TAISOME KLAIDA

Šių metų vasario 22 dieną puslapyje Chicago Lietuvos Tarybos padėkoje, pirmame paragrafe, vietoje RLB, atspausdinta PLB. Vienos raidės korektūros klaida sukėlė kelių skaitytojų susirūpinimą. Atsiprašome.

Naujienų Red.

MIRĖ KUN. J. ŽELVYS

Vasario 5 dieną Kaune mirė šv. Antano parapijos altaristas, jubilatas kanauninkas Juozapas Želvyas.

Velionis buvo sulaukęs 85-erių metų amžiaus, kunigu įšventintas 1925 metais. Jis buvo kizicijų.

DAIL. G. KAZIMIERĖNO PARODA

Vasario mėn. Lietuvos vėliavų bibliotekoje Vilniuje vyko dail. Giedriaus Kazimierėno tapybos paroda.

Eksponavo per 30 paveikslų, daugiausia — figūrinių kompozicijų.

Liberty Federal Savings

Filadelfijos Federalinė Liberty Taupymo ir Paskolų Bendrovė

1984 metų sausio 29 dieną Filadelfijos FEDERALINĖ LIBERTY TAUPYMO IR PASKOLŲ BENDROVĖ, Filadelfijoje vadinama lietuvišku banku, tapo pertvarkyta į akcijų korporaciją. Jie atspausdino ir pardavė 881,449 akcijas, tokiu būdu \$3,400,000 padidindami atsargų fondą, kuris dabar siekia \$23,900,000. Akcijos dabar kiekvieną dieną duodamos ir paskelbiamos daug laikraščių finansų skyriuose ir "Over-The-Counter market" (OTC) su šiais ženklais LFSL-PHIL.

Mūsų akcijas galima pirkti ir parduoti bet kurioje akcijų parduotuvėje, įstaigoje. Kas nori gauti finansines informacijas, prašomas rašyti šiuo adresu:

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Att: Mrs. Barbara L. Elias, Director of Shareholder Relations

202 North Broad Street, Philadelphia, Pa. 19102

Suorganizuota, kaip Filadelfijos Pirmoji Lietuvių Namų Statymo ir Paskolų Bendrovė 1901 metais, sufederalinta 1942 metais su \$360,000 kapitalu, o 1984 metais josios turtas siekia virš trijų šimtų milijonų dolerių.

C. S. CHELEDEN, Emeritus pirmininkas

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Rumet, Lomo — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Rumet, Lomo — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGEMS TERMINAIS
IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ĮSISOMOKĖJIMAI
DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PARKE

ČIA GERIAUSIA VIETA
LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas pirkiny.

Didelis, gražiai įrengtas bungalov. Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

REPAIRS — IN GENERAL

(visi rūšys Taisyklai)

TAISO ORO VESINTUVUS,
ŠALDYTUVUS, SKALBIMO
IR DŽIOVINIMO MAŠINAS
BEI KROSNIS.

Herman Dečys
Tel. 585-6624

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO SULO paruošta ir teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūdumos" išleista knyga su legaliosiomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje. Knygos kaina — \$3.95 (su per siuntimu).

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Born Loser

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$126 pamečiui automobilio
liability draudimas pensininkams.
Kreiptis: A. LAURAITIS
4651 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill.
Tel. 323-8775 arba 523-9191

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbų garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7456

Taip pat daromi vertimai, giminių išskvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blaškai.

Homeowners Insurance
Good service/Good price
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642 - 424-8654

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadi.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Seštadienis pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

DON'T set hls
world on fire

Naujienose galima gauti
AUGUSTINO PAŠKONIO
knygą apie

MARIJAMPOLES KARO MOKYKLĄ IR JOS KARIŪNŲ LIKIMĄ

Minkšti viršeliai. 90 psl. Kaina \$4.00.
Už persiuntimą pridėkite \$1.00.

Čekį rašykite ir siųskite:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DEL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsd čeki:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608